

ADAPTAČNÍ PROGRAM

Tento adaptační program napomáhá všem účastníkům procesu (Vám jako rodičům, Vaším dětem i pečujícím osobám) zvládnout adaptaci na novou událost ve Vašem životě, tedy nástup do dětského kolektivu.

Rozhodli jste se, že je čas, aby Vaše dítě vyzkoušelo dětskou skupinu? Potřebujete nastoupit do práce, ale obáváte se, že Vaše dítě ještě školku nezvládne? Proto jsme tu my – Dětské skupiny v Techmania Science Center, abychom Vám usnadnily nástup do dětského kolektivu a odbouraly Vaše obavy.

Nástup dítěte do dětské skupiny je velkou změnou nejen pro dítě, ale i pro Vás jako rodiče. Je pochopitelné, že ze začátku můžete přicházet do dětské skupiny s jistou mírou nejistoty a obav. Je docela možné, že dítě s nástupem do dětské skupiny zažije první odloučení od rodiče. Proto je důležité, aby dítě prošlo adaptačním procesem, ve kterém mají svou nezastupitelnou pozici a vliv i rodiče a pečující osoby.

ADAPTAČNÍ OBDOBÍ

Adaptačním obdobím rozumíme období nástupu dítěte do institucionálního zařízení, tedy i dětské skupiny, kde se dítě seznamuje s fungováním zařízení, jeho prostředím a osvojuje si základní pravidla, ale také si postupně zvyká na odloučení od rodičů.

Pro dítě je důležité vědět, že pobyt v dětské skupině je časově omezen a rodiče si jej vždy vyzvednou. Toto období může trvat u dětí různě dlouho, obecně se uvádí doba mezi cca 4 týdny až 3 měsíci. Jeho trvání je závislé na osobnostních faktorech dítěte, přístupu rodičů a pečujících osob. Úspěšná adaptace dítěte na dětskou skupinu se projevuje tím, že dítě zvládá pobyt v dětské skupině, je zde spokojené, rozvíjí své schopnosti a dovednosti, tvoří si vazby s pečujícími osobami a dětmi.

ZÁSADY PRO RODIČE ANEB JAK NA SNADNĚJŠÍ ADAPTACI DÍTĚTE V DĚTSKÉ SKUPINĚ

1. Jistá míra obav či strachu je u dítěte batolecího věku zcela v pořádku a svědčí o jeho dostatečném naplňování jeho potřeb ze strany rodičů a také citové vazbě k nim.
2. Pokud plánujeme nástup dítěte v batolecím věku do dětské skupiny, neplánujme současně pokud možno příliš mnoho dalších významných změn v životě (např. nástup do zaměstnání v úplně stejný termín, narození sourozence, apod.). Dítě by mohlo všechny změny těžce zvládat a adaptace by probíhala delší dobu.
3. Na nástupu dítěte do dětské skupiny pracujeme s dostatečným časovým předstihem ještě před samotným zahájením docházky. S dítětem si povídáme o dětské skupině, o tom, jak to v ní chodí apod. (pokud je to možné, můžete spolu dětskou skupinu navštívit). Vždy ujišťujeme dítě, že si pro něj opět přijdeme.
4. Věnujme podobný čas i sobě. I vy, rodiče se potřebujete na tuto změnu dostatečně připravit a své rozhodnutí vnímat jako správné. Pokud si je rodič nejistý, nedůvěřuje pečujícím osobám, dítě to z něj vycítí, a může se třeba bát jít do dětské skupiny (maminka má strach, tak já taky), a tyto pocity určitě u dítěte nechceme vyvolat.
5. Adaptace dítěte je individuální proces. Každé dítě si může zvykat různou dobu, překonávat různé počáteční potíže. Může se ukázat, že dítěti vstup do institucionální péče neprospívá a pro jeho zdravý vývoj je lepší počkat s nástupem o několik měsíců. Důležité je také pracovat s tím, že adaptační období může trvat 1 až 3 měsíce, a to při pravidelném docházení dítěte do skupiny (tzn., pokud dítě dochází do dětské skupiny například pouze 2x v týdnu, a k tomu je každý druhý týden nemocné, adaptační proces se prodlužuje). Nedoporučujeme tedy dělat předčasné závěry a možné adaptační problémy porovnávat se zkušenostmi jiných rodičů.
6. Je důležité vnímat změny v chování dítěte, komunikovat s dítětem. Ne každé dítě reaguje na odloučení a stres pláčem. Další projevy v adaptačním procesu mohou být nechutenství, změny v komunikační potřebě, uzavření se do sebe, strhávání pozornosti na sebe. Vše je nutné konzultovat

s pečujícími osobami, aby byly dítěti tou správnou oporou a ulehčit proces adaptace.

7. Základem zvládnutí adaptačního období je intenzivní komunikace rodiny a zaměstnanců dětské skupiny, zpětná vazba a hledání individuálních řešení.

SHRNUTÍ POSTUPŮ, KTERÉ MOHOU ADAPTACI USNADNIT

1. Postupně si zvykání na nové prostředí. První dny doporučujeme docházku pouze na několik málo hodin. Prodlužování času v dětské skupině by mělo být pozvolné.
2. Přívětivé, ale neprodlužované loučení.
3. Povídání si s dítětem o tom, co v dětské skupině dělalo, jaké to pro něj bylo, apod. (Zde je důležité, aby se rodič seznámil s konkrétním denním programem dětské skupiny (na www stránkách), aby jeho dotazy mohly být konkrétní.)
4. Dobrovolnost zapojení dítěte do jednotlivých aktivit.
5. Pravidelnost docházky v dohodnuté dny, výjimky dělat jen z opravdu zásadních důvodů.
6. Pozitivní motivace dítěte, ale bez nutnosti odměny (dárku) za každý den v dětské skupině. Umožnění vzít si s sebou například oblíbenou hračku, která mu umožní navodit si ve skupině pocit bezpečí.
7. Dodržování všech slibů, které dítěti dáme.
8. Respektování individuálního procesu adaptace, trpělivost a citlivost. Neporovnávat s druhými dětmi, každé dítě je jedinečné, stejně tak jeho situace.
9. Aktivní spolupráce se zaměstnanci dětské skupiny, důvěra v jejich kompetence.
10. Aktivní komunikace zaměstnanců dětské skupiny s dětmi i v období, kdy ještě samy produkují řeč jen minimálně (popisujeme prováděné aktivity, využíváme vizualizačních prvků a prvků neverbální komunikace).

CO ZAJIŠŤUJEME PRO CO NEJHLADŠÍ ADAPTACI DÍTĚTE:

V rámci seznámení veřejnosti s prostředím DS probíhá v době zápisů Den otevřených dveří.

Úvodní schůzku s rodiči nově přijatých dětí, která se týká informací o provozu dětské skupiny, předání potřebných dokumentů k nástupu do DS. Probereme, jak pomoci dítěti k nástupu a proběhne zodpovězení otázek rodičů. Při této příležitosti mohou být děti přítomny v DS a seznamovat se s jejím prostředím. Z důvodu získání největšího množství informací o dítěti žádáme rodiče na této schůzce o vyplnění adaptačního dotazníku č. t. TSC/4-04-11, který nám následně pomůže při adaptaci dítěte.

V prvním týdnu při nástupu dítěte, je rodičům umožněno doprovázet dítě až do třídy (při dodržení hygienických pravidel a provozního řádu).

Každý rodič je seznámen s možností, požádat o individuální schůzku s vedoucí DS nebo pečující osobou.

V rámci úvodní schůzky s rodičem je domluven konkrétní postup adaptace s ohledem na specifické potřeby dítěte a možnosti a potřeby rodiče.

Obvyklý postup adaptace probíhá v následujících krocích:

Fáze č. 1: Docházka dítěte 2 po sobě jdoucí dny v týdnu pouze na dopoledne. Tato fáze adaptace trvá cca dva týdny.

Fáze č. 2: Každodenní dopolední docházka po dobu cca 1-2 týdny.

Fáze č. 3: Každodenní celodenní docházka.

V případě, že se adaptace nedaří, je situace řešena individuálně s rodiči, popř. s odborníkem.

Nově příchozím dětem věnujeme zvýšenou individuální péči. Nenutíme děti do společných aktivit ani do jídla. Individuální přístup k dětem, citlivé přijetí, klidné vystupování, tolerance, vcítění se do situace dítěte, dítě je třeba získat, zaujmout, nadchnout, upoutat, a usnadnit mu novou situaci tak, aby pečující osobu (tetu) přijalo jako dalšího člověka, ke kterému postupně získá důvěru.

Jak již bylo několikrát zdůrazněno, adaptační období může být klíčové pro úspěšné zařazení dítěte do skupiny, pokud je dobře zvládnutý. Dítě se naučí překonat odloučení od rodiny a může si začít užívat aktivity, které mu skupina nabízí. Hlavním cílem je, aby se dítě cítilo ve skupině bezpečně, aby se cítilo přijímané a aby pochopilo a přijalo denní režim zařízení. Není třeba se znepokojovat drobnými překážkami v adaptačním procesu (nemoc dítěte, obtíže při loučení s rodiči), jde spíše o to, snažit se je konstruktivně řešit.

V případě potřeby nás kontaktujte telefonicky či e-mailem a můžeme se sejít a probrat, co trápí Vás nebo Vaše děti. Sami píšeme u nových dětí maminkám informační SMS, aby neměly obavy. Stejně tak se Vám můžeme ozvat my, pokud bychom se s Vámi potřebovaly poradit. Adaptační proces je náročný nejen pro dítě, ale i pro samotné rodiče, kteří mohou prožívat různé obavy. Čím lépe se Vám podaří své obavy zpracovat, tím více usnadníte adaptaci dítěte. Neváhejte proto být s námi v kontaktu a kdykoliv se doptat na to, co Vás zajímá.

Věřte, že v našich skupinách nám jde především o to, aby si u nás dítě budovalo zdravé sebevědomí, cítilo se důležitě, významně, jedinečně, rozvíjelo se dle svých zájmů, a odcházelo a přicházelo s úsměvem na rtech. Respektujeme jedinečnost každého dítěte. Dětská skupina je přes veškeré případné problémy při adaptaci obrovským přínosem do života. Dítě se tu naučí sociálním dovednostem, díky nimž bude schopnější obstát v kolektivu, uhájit si své místo, spolupracovat, soupeřit i uznávat jinou autoritu. Dětská skupina představuje první krok k osamostatnění vašeho dítěte.

DESATERO PRO RODIČE

1. Buďte dítěti oporou a poskytněte mu pocit bezpečí.
2. Přibalte mazlíčka (např. oblíbenou hračku)
3. Používejte stejné rituály.
4. Rozlučte se krátce.
5. Buďte citlivý a trpělivý.
6. Komunikujte s pečujícím personálem.
7. Dítě za zvládnutý pobyt v DS pochvalte a pozitivně ho motivujte.
8. Nenechte se obměkčit, buďte důslední.
9. Za problémy s přivykáním nikdy dítě netrestejte.
10. Nepřiznávejte lítostivě, že je vám také smutno a že se vám stýská.

Schváleno dne: 19.1.2022

Schválil:

